

Bản tin điện tử

Dự án Xây dựng năng lực về Biến đổi khí hậu
cho các Tổ chức Xã hội Dân sự

Tháng 12/2009

▪ LỜI NÓI ĐẦU

Bản tin điện tử của Dự án Xây dựng năng lực về Biến đổi khí hậu cho các Tổ chức Xã hội Dân sự (dự án XDNL về BĐKH) được phát hành nhằm mục đích cung cấp/ chia sẻ các tin tức thời sự/ cập nhật về biến đổi khí hậu (BĐKH) với các tổ chức thành viên của Ban điều hành Dự án (BDH): Nhóm làm việc về Biến đổi khí hậu (CCWG) và mạng lưới Các tổ chức Phi chính phủ Việt Nam và Biến đổi khí hậu (VNGO&CC) v.v., cũng như các nhà hoạch định chính sách, các cán bộ quản lý, đào tạo, nghiên cứu, làm việc liên quan tới BĐKH, và những người quan tâm khác.

Phần nội dung, Bản tin bao gồm các mục chính: i) Các hoạt động của Dự án XDNL về BĐKH; ii) Các tin tức cập nhật trong nước và quốc tế; iii) Các câu chuyện, mô hình điển hình về giảm nhẹ và thích ứng với BĐKH iv) Các hoạt động, sự kiện trong thời gian tới và v) Các cơ hội nghề nghiệp, học tập và tài trợ trong lĩnh vực BĐKH..

Bản tin điện tử này còn được đăng tải trên trang web của CCWG:

ngocentre.org.vn/?q=node/5457

Vì các nguồn thông tin về BĐKH rất phong phú, đa dạng và năng lực còn hạn chế của Nhóm biên tập, Bản tin chắc chắn còn những khiếm khuyết. Rất mong được sự lượng thứ, đóng góp ý kiến phê bình và cộng tác của bạn đọc gần xa để Bản tin ngày càng phục vụ tốt hơn.

Các ý kiến, thông tin xin gửi về địa chỉ email: hanh@srd.org.vn và/hoặc ngocptb@srd.org.vn

Bản tin được phát hành vào ngày 30 hàng tháng. Nếu Quý vị muốn nhận hoặc từ chối nhận bản tin này, xin liên hệ với địa chỉ email: hanh@srd.org.vn.

Xin trân trọng cảm ơn!

▪ NỘI DUNG

➤ Dự án XDNL về BĐKH

- Khoá tập huấn TOT về Phương pháp giảng dạy tích cực 10-12/12/2009

➤ Tin mới

- Kết quả yếu ớt của Hội nghị Copenhagen: Các nước nghèo thất vọng
- Kế hoạch kiểm soát tác động của biến đổi khí hậu tại ĐBSCL
- Hội thảo “Giảm thiểu tác động của Biến đổi khí hậu ở vùng ven biển”

➤ Ấn phẩm mới

- Báo cáo đánh giá biến đổi khí hậu ở Việt Nam
- Hội thảo “Giảm thiểu tác động của Biến đổi khí hậu ở vùng ven biển”

▪ NỘI DUNG CHI TIẾT

➤ CẬP NHẬT THÔNG TIN VỀ DỰ ÁN XDNL VỀ BĐKH

Khoá tập huấn TOT về Phương pháp giảng dạy tích cực 10-12/12/2009

Từ 10-12/12/2009, khóa tập huấn về phương pháp giảng dạy tích cực đã được tổ chức cho các tập huấn viên tương lai với sự hướng dẫn của Thạc sĩ Trần Phong, thành viên Ban soạn thảo. Mục đích của khóa học là nâng cao kỹ năng tập huấn và điều phối hoạt động nhóm theo hướng huy động sự cùng tham gia. Trong khóa học, học viên đã được giới thiệu các nội dung cơ bản cũng như thực hành về phương pháp giảng dạy – học tập tích cực, phương pháp thiết kế bài giảng sử dụng công cụ trực quan và huy động sự cùng tham gia trong các khóa đào tạo. Các học viên đánh giá đây là một khóa học hết sức hữu ích cho việc nâng cao kỹ năng giảng dạy - kỹ năng không thể thiếu đối với tập huấn viên cũng như góp phần vào việc chỉnh sửa Tài liệu đào tạo cho tập huấn viên đang được soạn thảo.

➤ TIN MỚI

Kết quả yếu ớt của Hội nghị Copenhagen: Các nước nghèo thất vọng

(tuoitreonline.com.vn) Sau 12 ngày cãi vã đầy căng thẳng, rốt cuộc Hội nghị Biến đổi khí hậu Copenhagen - chương cuối của hai năm đàm phán dai dẳng theo Lộ trình Bali - đã kết thúc trong thất bại với chỉ một hiệp ước dài 3 trang chung chung do năm nước đề xuất.

Ngày 19.12, Hội nghị Copenhagen tuyên bố ghi nhận Hiệp ước Copenhagen do Mỹ, Trung Quốc, Ấn Độ, Brazil, Nam Phi thỏa thuận và soạn thảo. Do không được toàn bộ 193 quốc gia tham dự ủng hộ, hiện vẫn chưa rõ hiệp ước này có được tính là một hiệp ước chính thức của Liên Hiệp Quốc hay không.

Biểu tình tại Copenhagen chống lại Hiệp ước (Ảnh: Reuters)

Tổng thống Mỹ Barack Obama gọi hiệp ước này là “một bước đột phá chưa từng có”, còn đại diện Trung Quốc nói “tất cả mọi người nên hạnh phúc” với nó. Tuy nhiên, với các nước nghèo và các nước bị ảnh hưởng nhiều nhất từ hiện tượng Trái đất ấm dần lên, đây là nỗi thất vọng quá lớn bởi một hiệp ước không hề có các mục tiêu cắt giảm phát thải bắt buộc, trong khi chỉ “thừa nhận quan điểm khoa học rằng nhiệt độ Trái đất tăng nên cần được giữ ở mức dưới 2°C”. Như vậy theo hiệp ước này, việc giữ mức tăng nhiệt độ dưới 2°C cũng không phải là một mục tiêu chính thức.

Trước khi Hội nghị Copenhagen ra tuyên bố cuối cùng, nhiều quốc gia đã chỉ trích kịch liệt bản hiệp ước. “Tôi lấy làm tiếc phải thông báo rằng Tuvalu không thể chấp nhận biên bản này” - Ông Ian Fry, đại diện đảo quốc ở Thái Bình Dương đang có nguy cơ chìm xuống biển do mực nước biển dâng cao, nói. “Nó giống như thể chúng tôi được thí cho 30 đồng bạc để bán rở tương lai của nước mình” - ông Fry phát biểu trong tràng pháo tay nổ vang. Ý ông Fry muốn nhắc đến điều khoản cộng đồng quốc tế hỗ trợ 30 tỉ USD trong ba năm tới để các nước nghèo chống biến đổi khí hậu, và con số này sẽ tăng lên 100 tỉ USD vào năm 2020.

Thậm chí, đại biểu Lumumba Stanislaus Di-Aping từ Sudan còn mô tả thỏa thuận trên là “vô trách nhiệm”, “vô đạo đức” và “ép châu Phi ký vào một văn bản tự tử tập thể”. Ông Di-Aping so sánh nó với cuộc diệt chủng Do Thái đối với người châu Phi bởi nó không thể ngăn chặn những trận lũ lụt, hạn hán, lở đất, bão cát, nước biển dâng cao mang tính thảm họa. “Lời hứa 100 tỉ USD sẽ không là khoản hối lộ để chúng tôi hủy diệt châu lục của mình”.

Các tổ chức môi trường nặng lời không kém. “Thành phố Copenhagen tối nay là một hiện trường tội ác, với những người phạm tội bỏ chạy ra sân bay - báo Guardian dẫn lời ông John Sauven, giám đốc Tổ chức Hòa bình xanh của Anh, phản nộ - Dường như trên thế giới này có quá ít chính trị gia đủ khả năng nhìn xa hơn tầm lợi ích hẹp hòi của họ, chứ chưa nói đến chuyện lo lắng cho số phận của hàng triệu người đang phải đối mặt với mối đe dọa từ biến đổi khí hậu”.

Chuyên gia Jeremy Hobbs, giám đốc Tổ chức Oxfam International, chỉ ra những lỗ hổng trong Hiệp ước Copenhagen: “Nó thừa nhận nhu cầu giữ nhiệt độ không tăng quá 2°C nhưng lại không đưa ra cam kết nào để thực hiện. Nó trì hoãn các quyết định lớn về việc cắt giảm phát thải và lơ đi vấn đề làm thế nào để gây quỹ chống biến đổi khí hậu”.

Trước đó, các nhà lãnh đạo châu Âu dù dè dặt nhưng đã chấp nhận bản hiệp ước do Mỹ, Trung Quốc đề xuất. Liên minh châu Âu (EU), Nhật, đại diện Liên hiệp châu Phi và Liên minh các đảo quốc nhỏ đã kêu gọi đại biểu các nước thông qua thỏa thuận và coi nó như một kế hoạch tổng thể của Liên Hiệp Quốc nhằm chống biến đổi khí hậu.

Các nhà lãnh đạo nói gì?

* Tổng thư ký Liên Hiệp Quốc Ban Ki Moon:

Cuối cùng chúng ta cũng đã đạt được một thỏa thuận. Hiệp ước Copenhagen có thể không phải là tất cả những gì mà mọi người mong đợi, nhưng quyết định này là một sự khởi đầu quan trọng.

* Chủ tịch Ủy ban châu Âu Jose Manuel Barroso:

Tôi sẽ không che giấu sự thất vọng của mình đối với tính không ràng buộc của thỏa thuận này. Xét về phương diện đó, thỏa thuận đã không đáp ứng kỳ vọng của chúng tôi.

* Ông Phạm Khôi Nguyên (*Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường, Phó trưởng đoàn Việt Nam tham dự COP15*):

Tuy dự thảo này chỉ là những thỏa thuận chung song đây được xem là hành lang cơ bản thống nhất về mặt chính trị để mở ra các đàm phán tiếp theo. Tại COP15, Việt Nam đã tận dụng tốt các cơ hội tiếp xúc song phương trong số gần 30 cuộc tiếp xúc và đã nhận được sự đồng tình, ủng hộ. Nhiều tổ chức quốc tế, trong đó có Ngân hàng Thế giới và Chương trình giảm khí thải do phá rừng và suy thoái rừng, khẳng định dù kết quả của hội nghị như thế nào thì Việt Nam vẫn là ưu tiên số 1 để chọn hỗ trợ, đầu tư.

Sau COP15, Việt Nam cần triển khai ngay năm vấn đề trọng điểm, đó là nghiên cứu xây dựng nâng cao hiệu quả đê biển, đê vùng đồng bằng sông Cửu Long; bảo vệ và phát triển rừng, đặc biệt là rừng phòng hộ, rừng đầu nguồn và rừng ngập mặn; triển khai mạnh mẽ các hoạt động phòng chống thiên tai, nhất là bão, lũ, triều cường; các giải pháp để giữ vựa lúa đồng bằng sông Cửu Long, đồng bằng sông Hồng; hiện đại hóa, đồng bộ hệ thống quan trắc, dự báo khí tượng thủy văn.

Để tải dự thảo bản hiệp ước tại COP15, Quý vị có thể truy cập đường link dưới đây:

<http://srd.org.vn/upload/UNFCCCOP15.zip>

Kế hoạch kiểm soát tác động của biến đổi khí hậu tại ĐBSCL

(Vfej.vn) Cuối tháng 12/2009, tại Trà Vinh vừa diễn ra hội nghị “Sự thích ứng với biến đổi khí hậu ở khu vực châu thổ sông Mêkông” bàn biện pháp thích ứng biến đổi khí hậu ở vùng ven biển ba tỉnh Trà Vinh, Sóc Trăng và Bến Tre do Quỹ Bảo tồn Thiên nhiên Quốc tế (WWF) tổ chức.

Tham dự hội nghị có các nhà khoa học thuộc Viện lúa đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL), Viện Địa lý Tài nguyên TP. Hồ Chí Minh, Trường Đại học Cần Thơ, Liên hiệp các hội Khoa học và Kinh tế TP. Cần Thơ, Hội bảo vệ Thiên nhiên và Môi trường TP. Cần Thơ...

Trà Vinh, Bến Tre, Sóc Trăng là những tỉnh nằm ở đầu nguồn sông Mê Kông là những vùng đất phù sa, có nhiều rừng ngập mặn, và đa dạng sinh học rất đa dạng, phong phú cũng như có tiềm năng rất lớn về kinh tế. Đây cũng là những nguyên nhân khiến tác động của biến đổi khí hậu đối với những khu vực này trở nên nghiêm trọng hơn.

65 người tham dự hội thảo đã thảo luận cách thức phác thảo các dự án mang tính quốc tế về việc bảo tồn môi trường sinh thái của ba tỉnh nêu trên. Các đại biểu tham dự cũng xem xét những phương thức sản xuất mới như một phần kế hoạch bảo tồn., và cân nhắc việc đề ra những kế hoạch ứng phó với biến đổi khí hậu cho khu vực này.

Cổ vấn về biến đổi khí hậu của Quỹ Bảo Tồn Thiên Nhiên Quốc Tế Việt Nam (WWF), chương trình Việt Nam, bà Trine Glue Đoàn, cho rằng: “Dưới tác động của biến đổi khí hậu, mùa mưa sẽ đến muộn hơn so với những năm trước và mực nước cũng thấp hơn. Điều này tác động trực tiếp tới lịch thời vụ của nông dân trong vùng”.

Kế hoạch bảo tồn các hệ sinh thái cho những tỉnh ven biển sẽ tạo lợi ích cho toàn vùng. Ông Hoàng Việt, cán bộ bảo tồn tài nguyên nước của Quỹ Bảo tồn Thiên nhiên Quốc tế, cho biết thêm: “Kế hoạch này sẽ kết nối toàn vùng với việc bảo tồn các hệ sinh thái của tỉnh Cà Mau, Cần Giờ, và Kiên Giang để tạo cho vùng châu thổ sông Mê Kông ứng phó tốt hơn đối với những thiên tai như lũ, và nước biển dâng.

Hội thảo “Giảm thiểu tác động của Biến đổi khí hậu ở vùng ven biển”

(mcdvietnam.org) Ngày 30/11/2009, tại khu du lịch sinh thái Vân Long, huyện Gia Viễn, tỉnh Ninh Bình, Diễn đàn các Nhà báo Môi trường Việt Nam (VFEJ) phối hợp với Oxfam International tổ chức hội thảo “Báo chí viết về biến đổi khí hậu – Giảm thiểu tác động của Biến đổi khí hậu ở vùng ven biển”. Hội thảo nhằm nâng cao hiểu biết cho nhà báo về biến đổi khí hậu nói chung thông

qua việc: phản ánh cuộc sống của cư dân vùng chịu ảnh hưởng của biến đổi khí hậu; cảnh báo dư luận về việc chất lượng cuộc sống suy giảm, một phần do biến đổi khí hậu; củng cố và phát triển mạng lưới các nhà báo - các nhà khoa học - quan chức, dân địa phương để giúp quảng bá thông tin về biến đổi khí hậu cho công chúng được hiệu quả hơn; giúp các nhà báo có thêm kinh nghiệm thực tế trong việc lập kế hoạch, chọn góc tiếp cận, đưa tin tốt hơn về biến đổi khí hậu.

Hội thảo có sự tham gia của hơn 50 đại biểu là các nhà báo thành viên của Diễn đàn, Hội bảo vệ Thiên nhiên và Môi trường Việt Nam, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban Nhân dân, các ban ngành chuyên môn của tỉnh Ninh Bình và đại diện Trung tâm Bảo tồn Sinh vật biển và Phát triển Cộng đồng (MCD).

Trong hội thảo, các đại biểu đã được tiếp cận với những thông tin chung về biến đổi khí hậu và tác động đối với vùng ven biển nói chung và vùng biển tỉnh Ninh Bình nói riêng. Đóng góp cho hội thảo, bà Vũ Thị Thảo, cán bộ đầu mối về Biến đổi khí hậu – đã chia sẻ những hoạt động và kinh nghiệm của MCD trong việc lồng ghép các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu tại vùng ven biển. Thông qua việc hỗ trợ các mô hình quản lý tài nguyên và phát triển sinh kế bền vững dựa vào cộng đồng, MCD đang tích cực góp phần tăng cường sức đề kháng và khả năng phục hồi các hệ sinh thái ven biển, đồng thời tăng cường năng lực thích ứng của cộng đồng, giúp họ hạn chế những tổn thương đối với tác động xấu khi biến đổi khí hậu diễn ra.

Để biết thêm thông tin chi tiết, Quý vị có thể liên hệ với:

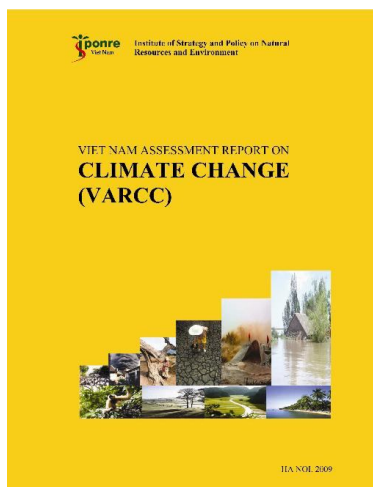
Bà Vũ Thị Thảo

Cán bộ đầu mối Biến đổi khí hậu, MCD

Email: vtthao@mcd.org.vn

➤ AN PHẨM MỚI

Báo cáo đánh giá biến đổi khí hậu ở Việt Nam

(isponre.gov.vn) “Báo cáo đánh giá biến đổi khí hậu ở Việt Nam” do Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường (ISPONRE) thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì soạn thảo (với sự hỗ trợ của Chương trình Môi trường của Liên hợp quốc UNEP) cung cấp bức tranh tổng quan về biến đổi khí hậu, các tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu và các biện pháp ứng phó của các quốc gia trên thế giới và Việt Nam.

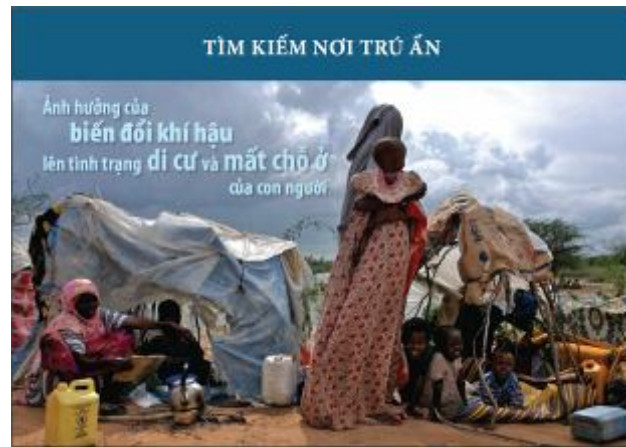
Là một bán đảo nằm trong vùng nhiệt đới gió mùa Đông Nam Á, Việt Nam được xác định là một trong những quốc gia chịu

tác động nặng nề nhất của biến đổi khí hậu và trên thực tế, Việt Nam đã có sự hiện hữu của biến đổi khí hậu (sự thay đổi nhiệt độ, lượng mưa, các hiện tượng thời tiết cực đoan: bão, mưa lớn, hạn hán...). Điều này được Báo cáo đánh giá biến đổi khí hậu ở Việt Nam khẳng định lại cùng với các nội dung cơ bản của các kịch bản biến đổi khí hậu, nước biển dâng cho Việt Nam do Bộ Tài nguyên và Môi trường công bố năm 2009. Báo cáo cũng trình bày các tác động tiềm tàng của biến đổi khí hậu ở Việt Nam thể hiện trong tất cả các lĩnh vực chủ yếu: tài nguyên nước, nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản, năng lượng, giao thông vận tải và sức khỏe con người.

Báo cáo này là một trong những tài liệu quan trọng của Việt Nam được đưa ra tại các sự kiện bên lề hội nghị COP15 cùng với các tài liệu khác như Chương trình Mục tiêu Quốc gia ứng phó với Biến đổi khí hậu; Kịch bản biến đổi khí hậu, nước biển dâng cho Việt Nam, v.v. nhằm đưa ra bức tranh tổng quan về biến đổi khí hậu ở Việt Nam và là thông điệp kêu gọi các nỗ lực của cộng đồng thế giới cùng với Việt Nam chung tay chống lại biến đổi khí hậu. Đây cũng là tài liệu tham khảo cho các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, quản lý và tất cả những ai quan tâm đến cuộc chiến chống biến đổi khí hậu ở Việt Nam.

Ảnh hưởng của biến đổi khí hậu lên tình trạng di cư và mất chỗ ở của con người

Việt Nam là một trong những quốc gia sẽ phải gánh chịu tác động nặng nề nhất của biến đổi khí hậu (BĐKH), đặc biệt là khu vực đồng bằng sông Cửu Long, nơi được dự báo có gần 50% diện tích canh tác và hàng triệu cư dân sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng do mất nơi ở, mất sinh kế hoặc phải di cư. Những tư duy mới về mất chỗ ở và di dân do tác động môi trường và BĐKH cần được xem như là vấn đề ưu tiên trong hoạch định chính sách và ứng phó với BĐKH của Việt Nam và các nước trong khu vực.

Nhận thức được ý nghĩa của vấn đề mất nơi ở và di dân, đặc biệt đối với các cộng đồng nghèo do tác động của BĐKH, Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) tiến hành biên dịch và giới thiệu với bạn đọc ấn phẩm “Tìm kiếm nơi cư trú: Ảnh hưởng của biến đổi khí hậu lên tình trạng di cư và mất chỗ ở của con người”. Tài liệu này là kết quả nghiên cứu mới do Tổ chức CARE Quốc tế chủ trì thực hiện trên toàn cầu, cung cấp những thông tin, hiểu biết thực tế cho người dân và các nhà hoạch định chính sách về một khía cạnh quan trọng của tác động BĐKH lên đời sống xã hội.

Bản tiếng Việt của ấn phẩm này được phát hành trong khuôn khổ các hoạt động của dự án “Tăng cường năng lực giám sát chính sách và pháp luật môi trường Việt Nam, 2008-2010” do Quỹ Ford (Hoa Kỳ) tài trợ.

Mọi ý kiến đóng góp cho ấn phẩm tiếng Việt xin gửi về địa chỉ email:

contact@nature.org.vn.

Trung tâm Con người và Thiên nhiên

Số 3, Ngách 55, Ngõ 61, Trần Duy Hưng, Hà Nội

Hòm thư 612, Bưu điện Hà Nội

ĐT: (04) 3556-4001 * Fax: (04) 3556-8941

Website: www.nature.org.vn